

BLISTAVAC

(lat. *Telestes souffia* Risso, 1827) je endemska, slatkovodna vrsta ribe iz reda šaranki (Cypriniformes), roda *Telestes*. Autohtona je, odnosno domaća vrsta ribe. Ugrožena je do te mjere da joj prijete čak i izumiranje, a zašto i kako otkrijete u daljnjem tekstu – uplivajte u svijet blistavca i saznajte kako mu i Vi osobno možete pomoći!

Kakvog li je izgleda?

Relativno je mala riba, maksimalne veličine tijela do 25 cm, dok je prosječna duljina tijela od 12 do 15 cm. Tijelo je izduženo, bočno spljošteno i pokriveno velikim ljuskama. Leđa su metalnoplave do smeđe, bokovi metalnosrebrne boje, a trbuh bijel, no obojenost može varirati ovisno o podlozi na kojoj živi. Peraje su svijetlosmeđe do svijetlocrvene boje, dok su baze trbušnih i prsnih peraja narančastocrvene boje. Duž bočnih strana tijela (od oka do repa) proteže se karakteristična, tamna linija koja u vrijeme mrijesta postaje izraženija. Glava je duga, s poludonjim ustima i tankim usnama.

Gdje se skriva i gdje pliva?

Blistavac je bentopelagička* riba koja preferira gornje tokove rijeka i manje potoke. Nastanjuje brzotekuće, čiste vode u kojima je temperatura između 10 i 20 °C, a dno pješčano ili kamenito. U Europi je rasprostranjen u rijekama dunavskog porijekla te Rajni i Roni, a u Sloveniji živi u gornjem toku Save i Drave.

U Hrvatskoj je bio rasprostranjen u vodotocima dunavskog slijeva, ali već duže razdoblje nije zabilježen nigdje osim u potoku Bregana kraj Samobora što je dokaz iznimno velikog smanjenja areala ove vrste i njenog ugroženog statusa.

KOŠTO su mu neprijatelji?

[* Bentopelagička = obitava na dnu (bentos) i u stupcu vode (pelagijal)]

UNOS ALOHTONIH (STRANIH) VRSTA, POSEBICE SALMONIDNIH I CIPRINIDNIH VRSTA RIBA (POTOČNA PASTRVA, KALIFORNIJSKA PASTRVA, KLEN I DR.)

NEDOSTATAK PODATAKA O RASPROSTRANJENOSTI I BIOLOGIJI (PONAŠANJU) VRSTE

NEPRESTANO SMANJIVANJE KVALITETE I PROMJENA STANIŠTA TE ČOVJEKOV NEGATIVAN UTJECAJ NA STANIŠTA

REGULIRANJE VODENIH TOKOVA (KANALIZIRANJE, UNIŠTAVANJE I SJEČA BILJAKA S OBALA VODOTOKA)

ONEČIŠĆENJE, PROMJENA TEMPERATURE I KVALITETE VODA

U Hrvatskoj je blistavac strogo zaštićena vrsta Zakonom o zaštiti prirode te se ne smije namjerno uznemiravati (posebice tijekom parenja), hvatati ili ubijati.

Nakladnik: Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Zagrebačke županije -151. samoborske brigade HV 1, Samobor, www.priroda-zagrebacka.hr

Autor teksta: Ivana Sučić

Istraživanje blistavca se provodi zahvaljujući **Hrvatskom institutu za biološku raznolikost** uz potporu Zagrebačke županije, grada Samobora i parka prirode Žumberak - Samoborsko gorje

Zašto je poseban?

MEĐUNARODNO ZAŠTIĆENA VRSTA BERNSKOM KONVENCIJOM (DODATAK III) I EUROPSKOM DIREKTIVOM O ZAŠTITI STANIŠTA (DODATAK II)

ZANIMLJIVOSTI

SPOLNU ZRELOST DOSEŽE U TREĆOJ GODINI ŽIVOTA

KRATKOŽIVUĆA VRSTA (ŽIVI DO 5 GODINA)

HRANI SE LIČINKAMA KUKACA, MALIM VODENIM BESKRALJEŠNJACIMA I ODREĐENIM VRSTAMA ALGI

DRUŠTVEN JE = ŽIVI U JATIMA

ŽENKA POLAŽE 5500 - 8000 JAJA NA KAMENJE I ŠLJUNAK

BLISTAVAC

Tko se krije iza imena